

สารบัญ

คำนำผู้เขียน (3)

บทนำ (13)

สมัยที่ 1

ตั้งแต่การประชุมที่กรุงเวียนนา ปี ค.ศ. 1815
จนถึงสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 1

บทที่ 1 การจัดตั้งระบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในยุโรป	
ตั้งแต่ยุคกลางตอนปลายจนถึงปี ค.ศ. 1815	3
การจัดตั้งระบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในยุโรป	
ตั้งแต่ยุคกลางตอนปลายจนถึงปี ค.ศ. 1815	3
ศูนย์กลางอำนาจ และ ช่องว่างอำนาจ	3
ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และ ความหลากหลาย	
ของโลกตะวันตก	4
มหาอำนาจ และ สงครามขยายอำนาจ	
(ค.ศ. 1214-1772)	5
การขยายอำนาจของยุโรปในพื้นทะเล	10
การปฏิวัติฝรั่งเศส และ สงครามนโปเลียน	
ค.ศ. 1792-1815	10
ระบบมหาอำนาจทั้ง 5 (European Pentarchy)	
และระบบ Concert of Europe	11
ความหลากหลายของมหาอำนาจและระบบดุลแห่งอำนาจ	13
มหาอำนาจ และ ความสำคัญที่แตกต่างกัน	13
การถ่วงดุลอำนาจเพื่อสกัดกั้นการครอบงำ	14
เกมการเมือง: ความเป็นจริง และ พันธมิตร	16

การปฏิวัติอุตสาหกรรม (Industrial Revolution)	17
การปรากฏของมหาอำนาจในยุโรป	19
การทูต: พัฒนาการ และ กระบวนการ	25
การทูตและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในยุโรป	
ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18	29

บทที่ 2 ลักษณะการดำเนินการทางการเมืองของยุโรป

ระหว่างปี ค.ศ. 1815-1914	33
ช่วงที่ 1 ค.ศ. 1815-1856	33
ช่วงที่ 2 ค.ศ. 1870-1890	37
ช่วงที่ 3 ค.ศ. 1890-1914	40

บทที่ 3 การประชุมที่กรุงเวียนนา (Congress of Vienna)

ค.ศ. 1815	43
การประชุมที่กรุงเวียนนา	44
ยุโรปภายหลังการประชุมที่เวียนนา	52
การปฏิวัติและการปฏิรูปในยุโรปครั้งที่ 1 ค.ศ. 1830-1832	55
การปฏิวัติในยุโรปครั้งที่ 2 ค.ศ. 1848-1849	66

บทที่ 4 สงครามไครเมีย (Crimean War)

และปัญหาตะวันออกไกล (Eastern Questions)	81
ประเด็นสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหา	82
นโยบายของมหาอำนาจต่อดินแดนในตะวันออกไกล	82
ความเป็นมาของปัญหาตะวันออก	85
สงครามไครเมีย (ค.ศ. 1853-1856)	86

บทที่ 5 การรวมประเทศอิตาลี

สภาพการณ์ของอิตาลีก่อนการเคลื่อนไหวเพื่อการรวมชาติ	93
ขบวนการรวมชาติอิตาลี (Risorgimento)	93

ช่วงก่อนสนธิสัญญาเวียนนา ค.ศ. 1815	94
ช่วงเวลาระหว่างการฟื้นฟูบูรณะและการปฏิวัติ	
ค.ศ. 1815-1848	96
คาอัวร์และการรวมชาติอิตาลีโดยการนำของ	
ปีเอตมองต์-ชาร์ดิเนีย ค.ศ. 1850-1861	99
การดำเนินการในการรวมอิตาลีอย่างเป็นขั้นตอน	101
บทที่ 6 การรวมเยอรมนี	107
สภาพการณ์ของเยอรมนีก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 19	107
ปัจจัยที่เอื้อต่อการรวมชาติเยอรมันในช่วงครึ่งแรก	
ของคริสต์ศตวรรษที่ 19	108
การจัดตั้งสมาพันธ์รัฐเยอรมัน ค.ศ. 1815	108
อิทธิพลของบรรดานักคิดชาวเยอรมัน	110
การก่อตั้งสหภาพศุลกากร (Zollverein)	110
อุปสรรคในการรวมชาติเยอรมัน	112
ลักษณะท้องถิ่นนิยมในหมู่รัฐเยอรมัน	112
ความแตกแยกกันทางด้านศาสนา	112
สถานะของออสเตรีย	113
การดำเนินการรวมเยอรมนีอย่างเป็นขั้นตอน	115
การโคตเด็ยวออสเตรีย	115
สงครามระหว่างฝรั่งเศสและปรัสเซีย	124
บทที่ 7 ยุโรปภายใต้ระบบของบิสมาร์ค (ค.ศ. 1871-1890)	128
ความพยายามของมหาอำนาจในยุโรปในการปรับสภาพการณ์	
ภายในรัฐและปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	
หลังจากปี ค.ศ. 1871	130
ปัญหาตะวันออกในช่วงสมัยของบิสมาร์ค	135
ระบบการทูตและระบบพันธมิตรของบิสมาร์ค	139

เยอรมนีและอังกฤษ	139
เยอรมนีและฝรั่งเศส	140
เยอรมนี ออสเตรีย และรัสเซีย	140
เยอรมนีและออสเตรีย	141
สันนิบาตจักรพรรดิสามพระองค์ครั้งที่ 2 (Drei Kaiserbund II)	142
พันธมิตรไตรภาคี (Triple Alliance)	143

บทที่ 8 ยุโรปภายใต้ลักษณะดุลแห่งอำนาจแบบ 2 ฝ่าย

(Bi-polar system)	147
สัมพันธภาพระหว่างฝรั่งเศสและรัสเซีย	147
พันธมิตรระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศส	149
พันธมิตรระหว่างอังกฤษและรัสเซีย	152
ปัญหาตะวันออกและชนวนของสงครามโลกครั้งที่ 1	155
สงครามบอลข่านและผลอันสืบเนื่องไปสู่ สงครามโลกครั้งที่ 1	156

สมัยที่ 2

ตั้งแต่การประชุมสันติภาพที่กรุงปารีส

จนถึงจุดเริ่มต้นของสงครามเย็น

บทที่ 9 ลักษณะสำคัญของการทูตช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 (ค.ศ. 1919) จนถึงสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1945)	163
การทูตกับระบบรักษาความมั่นคงร่วมกันแบบใหม่ (Collective Security) ในยุโรป	165
การทูตและมติมหาชน	167
การทูตและเศรษฐกิจ	169
การทูตเผด็จการและการทูตประชาธิปไตย	170

บทที่ 10 ผลของสงครามโลกครั้งที่ 1	176
หลักการ 14 ข้อของประธานาธิบดีวิลสัน	
(Wilson's Fourteen Points)	177
การประชุมสันติภาพที่กรุงปารีส	179
การเจรจาทกลงกันก่อนหยุดยิง	
(Pre-armistice Agreements)	179
ปฏิกริยาของฝ่ายสัมพันธมิตรหลังหยุดยิง	183
การเจรจาสันติภาพที่กรุงปารีส	187
สนธิสัญญาแวร์ซายส์ (Treaty of Versailles)	188
เบื้องหลังการเจรจาเพื่อจัดทำสนธิสัญญาแวร์ซายส์	191
การลงนามในสนธิสัญญาสันติภาพโดยฝ่ายเยอรมนี	196
บทที่ 11 ความพยายามที่จะยุติปัญหาตะวันออก	
(The Eastern Settlement)	200
ประเทศที่เกิดใหม่หลังสงคราม	204
ยูโกสลาเวีย	204
เชคโกสโลวาเกีย	205
โปแลนด์	205
ประเทศชายฝั่งทะเลบอลติก	206
บทที่ 12 สภาพเศรษฐกิจและสังคมของยุโรป	
หลังการทำสนธิสัญญาสันติภาพ	207
บทที่ 13 ความมั่นคงปลอดภัยของยุโรปและความพยายาม	
ที่จะแก้ปัญหา	214
องค์การสันนิบาตชาติ	214
องค์กรของสันนิบาตชาติ	216
จุดอ่อนของสันนิบาตชาติ	217
การเจรจาสดกำลังอาวุธ	219

บทที่ 14 เยอรมนีภายใต้รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐไวมาร์

และปัญหาค่าปฏิกรรมสงคราม	224
การปฏิวัติในเยอรมนีปี ค.ศ. 1918	224
นโยบายต่างประเทศของสาธารณรัฐไวมาร์	227
ปัญหาเรื่องค่าปฏิกรรมสงครามและความขัดแย้งกับฝรั่งเศส	
อันเกี่ยวเนื่องกับปัญหาความมั่นคงปลอดภัย	232

บทที่ 15 อิตาลีและการก้าวเข้ามามีอำนาจทางการเมือง

ของมุสโสลินีและพรรคฟาสซิสต์	241
พื้นฐานทางความคิดของฟาสซิสต์อิตาลี	241
มุสโสลินีและขบวนการฟาสซิสต์	244
นโยบายต่างประเทศของมุสโสลินี	246

บทที่ 16 ยุโรประหว่างช่วงปี ค.ศ. 1930 จนถึงจุดเริ่มของ

สงครามโลกครั้งที่ 2	250
ความล้มเหลวของสันนิบาตชาติ	250
การลดกำลังอาวุธ	251
อิตาลีรุกรานอับิสินี	253
การล่มสลายของสาธารณรัฐไวมาร์และบทบาท	
ของฮิตเลอร์และพรรคนาซี	254
สถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจของเยอรมนี	
ช่วงปลายทศวรรษ 1920	254
ฮิตเลอร์และ “การต่อสู้ของข้าพเจ้า (Mein Kampf)”	257
นโยบายของฮิตเลอร์ในการฟื้นฟูบูรณะประเทศเยอรมนี	
และการละเมิดสนธิสัญญาแวร์ซายส์ตามลำดับ	262
การดำเนินการเพื่อล้มเลิกข้อผูกพัน	
ตามสนธิสัญญาแวร์ซายส์	265

นโยบายขยายอำนาจและรุกรานของฮิตเลอร์และความล้มเหลว ทางการทูตของมหาอำนาจต่าง ๆ ในการสกัดกั้นฮิตเลอร์ อันนำไปสู่สงครามโลกครั้งที่ 2	270
สงครามกลางเมืองสเปนและแกนโรม-เบอร์ลิน	271
สนธิสัญญาต่อต้านคอมินเทอร์น และการก่อตั้ง แกนโรม-เบอร์ลิน-โตเกียว (Roberto)	274
ความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ระหว่าง อังกฤษกับเยอรมนี	274
การผนวกออสเตรีย	276
วิกฤตการณ์ในแคว้นชูเดเทน	278
การผนวกเชคโกสโลวาเกีย	281
ฮิตเลอร์ขอคืนชนวนไปแลนด์	283
การเตรียมรับมือสงครามของฝ่ายสัมพันธมิตร และฝ่ายเยอรมนี	283
ฮิตเลอร์บุกไปแลนด์	285
บทที่ 17 สงครามโลกครั้งที่ 2 และการทูตในระหว่างสงคราม	286
นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในระหว่าง สงครามโลกครั้งที่ 2	288
นโยบายอยู่โดดเดี่ยวและเป็นกลาง	288
การล้มเลิกนโยบายเป็นกลาง	289
เยอรมนีบุกโซเวียต	291
อเมริกาเข้าสู่สงคราม	295
การประชุมที่มอสโกในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1943	297
การประชุมที่กรุงเตหะราน ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1943	298

การประชุมที่ควิเบก (Quebec) ครั้งแรกเมื่อ เดือนสิงหาคม ค.ศ. 1943 และครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 11-24 สิงหาคม ค.ศ. 1944	298
สัมพันธมิตรยภพลขึ้นบกที่นอร์ม็องดีและความปราชัย ของฝ่ายอักษะ	299
บทที่ 18 การดำเนินการจัดการกับยุโรปหลังสงครามโลกครั้งที่ 2	
และจุดเริ่มต้นของสงครามเย็น	301
โซเวียตและยุโรปตะวันออก	301
โซเวียตและยุโรปตะวันตก	304
การประชุมที่ยัลต้า (Yalta) ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1945	307
การประชุมที่นครซานฟรานซิสโกระหว่าง เดือนเมษายนถึงมิถุนายน ค.ศ. 1945	308
การประชุมที่พอดสดัม (Potsdam) ระหว่างเดือน กรกฎาคมถึงสิงหาคม ค.ศ. 1945	309
โซเวียตขยายอำนาจเข้าไปในเอเชีย	311
ปัญหาเยอรมนีและการปิดล้อมกรุงเบอร์ลิน	312
บทสรุป	315
บรรณานุกรม	323
ดัชนี	329